

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"Anayasa'nın 9., 138. ve takip eden maddelerine göre yargı erki, bağımsız mahkemelerce Anayasa'ya, Kanun ve Hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verecek bağımsız hakimler tarafından kullanılır. Anayasa'nın 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı öngörülmüştür. Buna göre, yargı yetkisini Türk Milleti adına kullanacak olan bir yargı mercinin mahkeme olarak kabul edilmesi için, kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usullerinin yasayla düzenlenmesi, üyelerinin ilke olarak meslekten hakim olması, üyelerinin bağımsız ve tarafsız olması gerekmektedir.

Anayasa'nın 36. maddesi, "Herkes meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınmaz" şeklindedir. Bu kurala göre kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı tanınması, adil bir yargılamanın önkoşulunu oluşturur. Adil bir yargılamanın gerçekleşebilmesi için, yasayla belirlenen, yargısal işleve ve doğal yargıç ilkesine göre belirlenmiş yargıçlardan kurulu, bağımsız ve tarafsız mahkemelerin yargı yetkisine sahip olduğu bir sistemin sağlanmış olması gerekmektedir.

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un uygulanmasından doğan ve belli bir değer altındaki uyuşmazlıklarda tüketici sorunları hakem heyetinin karar vermesi ve belli limit dahilindeki uyuşmazlıklarda verilen kararların mahkeme ilamı mahiyetinde sayılması yargı yetkisinin bağımsız mahkeme dışında bir kurula tevdi anlamına gelmektedir ki yukarıda belirtilen Anayasa'nın 9. maddesine aykırı olduğu ortadadır. Zira Anayasamızın 6. maddesi üçüncü fıkrası son cümlesi uyarınca da; "Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz".

İptali istenen madde hükmüne göre, değeri belli bir miktarın altında kalan uyuşmazlıklarda hakem heyetine başvuru zorunlu olduğu için, mahkemelere başvuru hakkını önlemesinden dolayı Anayasa'nın 36. maddesinde yazılı hak arama özgürlüğüne de kısıtlama getirmekte olup bu açıdan da Anayasa'ya aykırıdır. Belli bir değer altındaki uyuşmazlıklar, belli bir değer üstündeki uyuşmazlıklardan daha önemsiz değildir. Anayasa'nın 36. ve 37. maddelerine göre herkes meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir ve hiç kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir mercii önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz. Anılan düzenleme Anayasamızda yer alan hak arama hürriyeti ve kanuni hakim güvencesi hükümlerine aykırıdır. Düzenleme ile diğer bir kurum tarafından uyuşmazlığın çözüleceği öngörülmüş olup; öngörülen bu kurum ise bağımsız bir yargı organı değildir.

Bağımsız hakimlerin ve mahkemelerin her türlü verdiği kararlar itiraz, temyiz, karar düzeltilmesi, yargılamanın yenilenmesi gibi yollar ile denetime ve incelemeye tabi kılınmasına rağmen hakem heyetinin kararlarının temyiz incelenmesi olmayıp verilen karara karşı tüketici mahkemesine itiraz edilebilir. Tüketici mahkemesinin verdiği karar kesin olup, buna karşı

Esas Sayısı : 2006/78
Karar Sayısı : 2008/84

gidilebilecek bir yargı organı bulunmamaktadır. Bu durumda değeri belli bir değerin altındaki uyuşmazlıklara karşı yüksek yargı teminatı tanınmamış bulunmaktadır.

Tekrar ifade edilecek olursa; Anayasa'nın 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı öngörülmüştür. Yapılacak yargılamanın kişiler yönünden gerçek bir güvence oluşturabilmesi için aranacak nitelikler 36. maddede "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınmaz" şeklinde ifade edilmiştir. Anayasa'nın 141. maddesiyle de davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması görevi yargıya verilmiştir. Bu görevin ağır iş yükü altında yerine getirilmesi zorlaştıkça, uyuşmazlıkların çözümü için alternatif yöntemlerin yaşama geçirilmesi gerekli görülebilirse de benimsenen yolun yargı yetkisini bağımsız mahkeme niteliği taşımayan kurullara ya da heyetlere tevdi sonucunu doğuracak nitelikte olmaması gerekir. Kararı benimsemeyen tarafa ilk derece dışında ikinci derece veya temyiz aşamasında yargı yolunun açık tutulması, hakem heyetlerinin oluşumunun ve çalışma yönteminin, uzmanlığın önemi de gözetilerek hukuk devleti ilkeleriyle uyum içinde düzenlenmesi gerekir. Ayrıca hakem kurullarının tarafsızlığı ve bağımsızlığı, uzman niteliği ile bu kurulların alacağı kararların bağlı olacağı usul ve esasların yönetmeliğe bırakılmayıp yasa ile düzenlenmesi de zorunludur.

İtiraz konusu kural, yukarıda açıklanan nedenlerle, Anayasa'nın 9. ve 36. maddelerine aykırıdır, iptali gerekir.""